

KYRKJEBLAD

for SØR-FRON

NR. 2

SOMMER 2014

ÅRGANG 59

Fotograf Lalita

Sør-Fron sangkor 100 år!

Gud som hyrde og vert!

Det finnes forskjellige salmer i Salmenes bok i Det gamle testamente. De blir noen ganger kalt "hertet" i den første delen av Bibelen. De fleste salmene i Salmenes bok hører til en type som kalles klage- og bønnesalmer. Det er salme 22 i Salmenes bok et godt eksempel på. Den er en typisk bibelsk klagesalme som beskriver vanskelige erfaringer, og uttrykker vanskelige følelser, menneskelig lidelse, motgang og sorg. Men salme 22 er også et slags vendepunkt der salmisten kommer til en ny visjon, han beskriver ikke lenger lidelse og engstelse, men uttrykker tillit, glede og takknemlighet for at Gud hører bønner og svarer på dem. Den har jeg forsøkt å kommentere litt i det siste Prestens hjørne.

Salme 23 er sikkert en av best kjente salmene i Bibelen. Ofte kan den beskrives som "tillitssalme" eller "vernessalme", hvor salmisten tematiserer troens visshet og håp. Salmen er full av språklige bilder og sammenligninger. Salmisten bekjenner Herren Jahve som sin hyrde, helt og ubetinget. Det er veldig interessant at navnet Jahve, som vi oversetter med "Herren", forekommer bare i det første og det siste verset. Jahve er Guds egennavn som rammer inn teksten i sin helhet. Navnet refererer ikke bare den personlige Gud, men også den Gud som har ført sitt folk ut av Egypt i bibelsk tid, ut av trellehuset (jf. 2Mos 20,2). Etter det ble lovpakten inngått ved Sinaifjellet. Herren er allmektig og tilskrives ubegrenset makt og energi. Fra slekt til slekt har han vært leder for folket sitt. På samme måte konstaterer Salme 23 at Herren er personlig leder for den som tor på ham. Salmisten kommer på en måte inn i Guds nærhet og han får oppleve trygghet i sine omgivelser.

Her bruker salmisten to bilder (metaforer) til å beskrive sitt personlige forhold til Gud: Hyrde (v. 1-4) og vert (v.5-6)! I den første del (v. 1-4), beskriver salmisten at såfremt Herren er hans hyrde mangler han ingenting. Selv om salmisten må gå gjennom skyggens dal (v. 4), frykter han ikke noe vondt, fordi Herren er med han. Hyrden passer på sauene, han viser omsorg for sauene sine, sørger for at de får mat. Hyrden er tilstede hos sauene, han lar salmisten ligge i grønne enger, og fører ham til vann der salmisten finner hvile og får ny kraft. Hyrden sikrer at salmisten får spise og drikke, at han får nok næringsstoffer, energi og ny kraft. Og han leder salmisten på de rette stier, han gir vern og sikkerhet. Å spise og drikke, gi vern og sikkerhet uttrykker det som gjelder troen. Mennesket er ikke bare en kropp med fysiske, psykiske eller sosiale behov. Mennesket har i tillegg åndelige behov som også kan defineres som grunnleggende behov hos alle mennesker. Eksistensielle behov og åndelig behov smelter ofte sammen.

Dette beskriver salmisten også med bildet av Gud som vert (v. 5-6). Salmisten er kommet inn i Herrens hus (tempelet, kirken) og der får han også adgang til næringsstoffer. "Dekket bord" og et "beger" som flyter over symboliserer Guds overflod, som han gir alle som tror på ham del i. Salmisten får "åndelig" næring gjennom Guds nærvær i tempelet. "Beger" i Det gamle testamente symboliserer ofte gjestfrihet (jf. 1Mos 18,3-5; Rom 12,13; Heb 13,2). Gud inviterer menneskene til å komme til fellelskap med seg ved alteret (jf. 2Mos 24), også i Det nye testamente med invitasjon til den kristne nattverd. Det som skjer hos den som tror, oppsummerer salmisten i det siste verset: "Bare godhet og miskunn følger meg alle mine dager, og jeg får bo i Herrens hus gjennom lange tider." Uttrykk som «skyggens dal» (v. 4) og «fiender» (v. 5) kan forstås som metonymiske eller metaforiske utsagn som kan bety forskjellige ting alt etter livssituasjonen til den som benytter teksten.

Salme 23 inneholder bilder som Jesus Kristus brukte, gjerne om seg selv, ikke minst i Johannesevangeliet. Han er den gode hyrden, han er døren (Joh 10), han er det sanne brød (Joh 6), han er veien og sannheten og livet (Joh 14)! Og Jesus sa at Den hellige ånds gave er en av de største velsignelser vi kan motta i dette liv, for Den hellige ånd trøster, inspirerer, advarer, renser og veileder oss.

Jeg ønsker alle våre lesere en riktig god pinse!

Gjør døren høy, gjør porten vid

Jeg fikk oppfordring av Arne Bredeveien om å finne en salme til kirkebladet.
Det var en litt uvant utfordring.

«Gjør døren høy, gjør porten vid» er en salme som jeg tenker skal representere den norske folkekirka. Nestekjærlighet, respekt og ikke minst toleranse er viktige verdier å ta vare på.

Jeg sender utfordringen videre til Per Oluf Solbraa.

*Med vennlig hilsen
Randi Espe Åberg*

Gjør dø - ren høy, gjør por - ten vid! Den æ - rens
kon - ge kom - mer hit! Han hers - ker o - ver
al - le land og er all ver - dens Frel - ser sann.

*Rettferdig kommer han her ned
og byder salighet og fred,
saktmodig fremmer han sin akt
og herske vil med miskunns makt.*

*Gjør døren høy, riv stengsel ned,
i hjertet rom for ham bered,
så kommer ærens konge sterk
og fremmer i deg alt Guds verk.*

*Han roper ut et nådens år,
vår nød ved ham en ende får,
derfor av lengselsfulles tall
en gledesang ham møte skal.*

*Mitt hjertes dør jeg åpner deg,
o Jesus, kom hit inn til meg,
og ved din nåde la det skje
at jeg din vennlighet må se.*

*Å, vel det land, det hus, den gård
hvor denne mann for styre står!
Å, vel det hjerte, sjel og sinn
hvor denne konge drager inn!*

*Ja, ved din hellig Ånd det gjør
vi daglig åpner deg vår dør,
og deg oss kun til frelse vet,
velsignet i all evighet!*

*Han er den rette gledesol
som lyser fra Guds nådestol.
Ved ham, Guds Sønn, det lysne må
i våre hjerters mørke vrå.*

Pinse

Den tredje største kristne høytiden er pinse, som feires den sjuende søndag etter første påskedag. I Det gamle testamente er pinse en takkefest for kornhøsten (3Mos 23,15-21 og 5Mos 16,9-12), senere også knyttet til minnet om mottakelsen av Lovens tavler på Sinai-fjellet femti dager etter utgangen av Egypt (sjabuot). I kirken har pinsen vært feiret fra første tid til minne om Den hellige ånds komme og kirken grunnleggelse, først som en enkelt søndag, men fra 1000-talet som flere pinsedager.

Navnet pinse kommer fra det greske ordet "pentekoste" som betyr femtiende. Opprinnelig var pinse feiret femtiende dagen etter påske.

Apostlenes gjerninger beskriver i kapittel 1 at på den første pinsedag var alle disiplene samlet på ett sted:

"Plutselig lød det fra himmelen som når en kraftig vind blåser, og lyden fylte hele huset hvor de satt. Tungene som av ild viste seg for dem, delte seg og satte seg på hver enkelt av dem. Da ble de alle fylt av Den hellige ånd, og de begynte å tale på andre språk etter som Ånden ga dem å forkynde."

**Pinsegudsteneste i Sør-Fron kyrkje
8. juni kl. 11:00.**

Konfirmanter i Sør-Fron 25. mai 2014

Foran fra venstre: Susanne Rønningen, Andrea Wangen Bekkemellem, Thea Bredeveien Bergdølmo, Nora Almelid, Tea Haverstad Kolseth, Sokneprest Kristinn Olason, Sandra Aspeslåen, Ane Odloien, Ninni Cathrine Rønningen, Frida Kvebu

Midten fra venstre: Ingebjørg Berge Rudi, Marie Skurdal Tofte, Veronica Nyborg Kvernstuen, Erica Therese Gjerdingen, Kristine Rønshaugen, Hanna Gårderlækken Bjørkli, Silje Korssletten Øiumshaugen, Kari Anne Scheie, Julianne Kristiansen Melgårdshagen, Maria Solbraa Grytting, Marie Løkkhaug Fossehagen

Bak fra venstre: Sander Solberg, Tomas Rudlandslækken Jøråsen, Kristoffer Isumhaugen Engvik, Asmund Kongslid Kjørstad, Jon Arne Morken, Jon Fredrik Smikop Pettersen, Ola Stenumgaard, Ole Haverstad Rudlandslækken, Iver Haadem Svelle, Emil Haverstad Rudlandslækken, Andreas Haverstad, Jørgen Korstad.

Guidebok for Pilegrimsleden gjennom Gudbrandsdalen

Historien

Da Pilegrimssenteret for Gudbrandsdalen ble opprettet i 2010 ble det tidlig klart at det trengtes en oppdatert guidebok som kunne vise vei for vandrere langs Pilegrimsleden gjennom Gudbrandsdalen.

Daglig leder Per Gunnar Hagelien undersøkte da hva som fantes av guidebøker for Pilegrimsleden og oppdaget at den nyeste som var utgitt på norsk var fra 2003 og ganske så utdatert. Det var dessverre heller ikke noen på tysk eller engelsk som var oppdatert med de nye herbergene, omlagte traseer m.m. Derfor ble det våren 2011 bestemt at Gudbrandsdalsmusea skulle gi ut guideboken og Pilegrimssenteret lage den.

Det ble sendt en forespørsel rundt til ulike samarbeidspartnere i pilegrimssatsingen om det var planer om dette fra andre aktører. Da det ikke var planer om dette, startet arbeidet for fullt.

Sommeren 2011 startet arbeidet med å få beskrevet leden og registrert traseen med GPS. En person ble ansatt på prosjektet og en prosjektplan med innhold, begrensninger og informasjon for guideboken ble utarbeidet. Det ble også etablert ett samarbeid med Lillehammer Turist og Nasjonalparkriket, da disse er reiselselskapene som Pilegrimsleden gjennom Gudbrandsdalen er med i. Støtte fra Oppland Fylkeskommune ble innvilget og fremdriftsplan lagt. Guideboken skulle være ferdig til sommeren 2013.

Alt gikk som på skinner, layout, korrektur, trykking ble gjort og den 4. juli 2013 ble guideboken for Pilegrimsleden Gudbrandsdalen lansert på Dale-Gudbrands Gard.

Guideboken

Guideboken for Pilegrimsleden gjennom Gudbrandsdalen er et nyttig hjelpemiddel, sammen med kart og merking, for å finne veien når en vandrer Pilegrimsleden. Guideboka beskriver leden slik at det gjør det lettere å finne frem. Her vil du også kunne lese om kulturminnene, overnattingsstedene og praktisk informasjon som er relevant når du går Pilegrimsleden.

Boka er bygd opp slik at den tar for seg strekninger på Pilegrimsleden der hver strekning begynner med en beskrivelse av leden med kart,

Foto: Per Gunnar Hagelien. Gudbrandsdalsmusea.

høydekurve med avstand og vanskelighetsgrad. Dette kapitlet er merket med en mørkerød farge. Beskrivelsen av kapitlene er ment som veiledning til vandrere. Der det er uoverensstemmelse mellom beskrivelse og merking, skal man følge merkingen. Deretter kommer kulturminnene som ligger ved leden. Her vil du finne en kort beskrivelse av kulturminnet, dette kapitlet er merket med blå farge. Noen kulturminner har mer tekst enn andre, dette er på grunn av viktigheten av kulturminnet. Neste kapittel tar for seg praktisk informasjon og overnatting, opplysninger om tettsteder, relevante tjenester som finnes og overnattingsstedene. Dette er merket med grønn farge. Prisene som er oppgitt er basert på 2013-sesongen. Disse prisene ble innhentet vinter/vår 2013, og vi tar forbehold om endringer. Merk at det er overnattingsstedene med Pilegrimsovernatting som er med, det finnes også andre.

Vil du/dere være med å gå på verdens vakreste tursti – Pilegrimsleden – en indre og ytre reise

Pilegrimssenter Dale-Gudbrand ønsker alle velkommen til å delta på vandringer langs Pilegrimsleden **søndag 1. juni 2014**. Vi vil markere en ny sesong langs verdens vakreste tursti og satser på å ha vandrere på alle etapper mellom Lillehammer og Nord-Sel. Du er velkommen til å delta. Ta gjerne kontakt for mer informasjon på tlf 45 60 46 08.

Etapper:

1. Lillehammer - Hafjell 22 km Oppmøte Lillehammer Vandrersentrum. Vandringsleder
2. Hafjell - Skaaden Gård 5 km Oppmøte Neramo Hotell. Vandringsleder
3. Skaaden - Glomstad Gjestehus 18 km Oppmøte Skaaden. Vandringsleder
4. Glomstad Gjestehus - Fåvang 15 km Oppmøte Glomstad Gjestehus. Vandringsleder
5. Fåvang - Vålerbrua, Ringebu 17 km Oppmøte P-Pluss ved Trelastbutikken. Vandringsleder Einar Høystad
6. Vålerbrua - DGG 18 km Oppmøte. Vandringsleder Kari Børrud
7. Dale-Gudbrands Gard - Solbjør 15 km Oppmøte DGG P-Pluss. Vandringsleder
8. Solbjør - Kvam, Kirketeigen 14 km Oppmøte P-pluss Solbjør. Vandringsleder Per Gunnar Hagelien
9. Kvam - Sjoa 16 km Oppmøte Sinclair. Vandringsleder
10. Sjoa - Nord-Sel 25 km Oppmøte Varphaugen. Vandringsleder

Se også www.gudbrandsdalen.pilegrimsleden.no

PS! Pilegrimsleden Gudbrandsdalen på Youyube/ TV Øst:

www.youtube.com/watch?v=ahmsDoagAwc

Vi jobber med å få på plass vandringsledere, så er du intressert kontakt

Per Gunnar Hagelien, Daglig leder Pilegrimssenteret Dale-Gudbrands Gard

2647 Sør-Fron. Telefon: 45 60 46 08

Mail: pilegrim@gudbrandsdalsmusea.no - www.pilegrim@gudbrandsdalsmusea.no

Foto: Per Gunnar Hagelien. Gudbrandsdalsmusea.

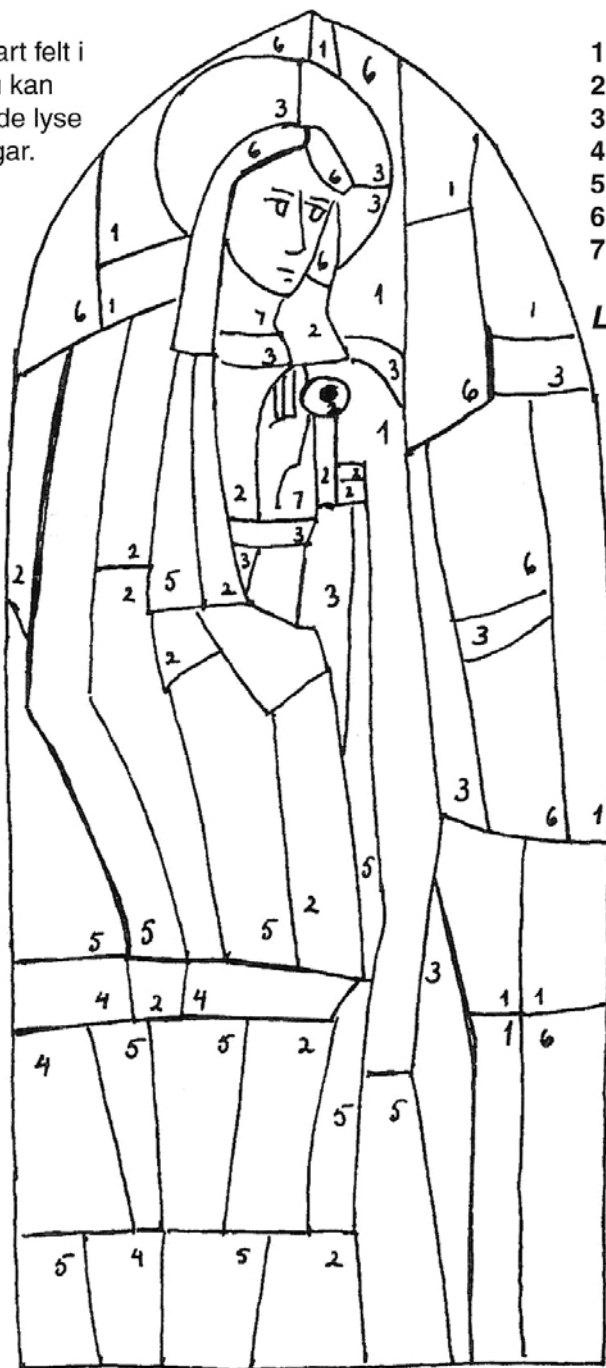
BARNESIDE

GLASMÅLARSTYKKE

Fargelegg kvart felt i rett farge. Du kan godt nytta både lyse og mørke fargar.

- 1 = raudt
- 2 = blått
- 3 = gult
- 4 = grønt
- 5 = fiolett
- 6 = oransje
- 7 = rosa

Lykke til!

Løysing på oppgåvene i førre nummer:

1 Abraham, 2 Josef, 3 Maria, 4 Isak, 5 Rebekka, 6 Jakob, 7 Moses, 8 Paulus, 9 Johannes, 10 Elisabeth, 11 Tomas, 12 Marta, 13 Lasarus, 14 Pilatus, 15 Peter

Sør-Fron sanitetsforening 100 år!

Fra 90 årsberetningen til Sør-Fron sanitetsforening har vi hentet følgende:

"I året 1913 satt det samlet en del damer fra foreningen "Maiblomsten" og drøftet om de skulle starte en lokal forening av "Norske Kvinders sanitetsforening". Først året etter, den 21. november 1914 var en del av bygdas unge kvinner innkalt til et møte i kommunehuset. Det var Dr. Groth og Søren Sørbotten som innkalte til møtet. Der ble det opplest et skriv fra hovedstyret i De norske kvinders sanitetsforening, og et "Cirkulære" om hvordan man skulle forholde seg ved opprettelsen av en lokalavdeling. Det endte med at de unge kvinnene bestemte seg for å danne en slik forening, og den fikk navnet Søndre – Frons Sanitetsforening.

Det ble valgt et styre:

Formann; Frk. jordmor Anne Vatsend
Nest formann Fru Nustad
Kasserer Frk Martha Mølmen
De øvrige var Frk Ragnhild Bjerke
og frk Anna Grytting

Til arbeids komiteen ble valgt:

Frk. Karen Oden
Frk. Lisa Dalseg
Frk. Lovise Spørk
Frk. Anna Forr
Frk. Guri Isum

Guri Isum ble formann i arbeidskomiteen, Anna Forr nestformann. Karen Oden var kasserer. Under paragraf 2 i lovverket bestemtes kontingent en gang for alle kr. 5,00 og en årlig kontingent på kr. 0,50. Søndre-Frons sanitetsforening hadde fått overført fra foreningen "Maiblomsten" kr. 389,52.

Det ga grunnlag for videre arbeid, spesielt for tuberkulose, som var den største folkesykdommen.

På begynnelsen av 1900 var det stor arbeidsledighet, mye sykdom og fattigdom. Sanitetsforeningen gjorde en stor innsats for å hjelpe der det var behov og nøden var størst.

Da Molde brant i 1916 ble det avholdt korgfest, og over skuddet sendt til Molde.

Da Radiumhospitalet skulle bygges ble det sendt pengehjelp fra Sør-Fron sanitetsforening. Da 2. verdenskrig var et faktum sto det 22 senger klare på førstehjelpsstasjonen Frøningsheimen 15. april 1940.

Det ble dannet flere arbeidslag rundt i bygda, beredskapsarbeidet har alltid stått i sentrum for arbeidet til sanitetsforeningen.

Et kapittel for seg er sykebil. Sør-Fron og Harpefoss sanitetsforening kjøpte i 1985 ny sykebil for kr. 34.000,00, som ble betalt kontant uten kommunal støtte. Da sykebil ble solgt fikk ungdomsarbeidet, lekeplassene, skolen og kirken m. flere nytte godt av pengene fra salget.

100 årsjubileet skal feires med en messe i kirken 24. august. Etter messa blir det tog ned til kommunen, sanitetsforeningen håper på et flott budnadstog, Der blir det blir servering av rømmegrøt, snitter, kaffe og kaker.

I dag har foreningen 150 medlemmer og styret i jubileumsåret 2014 er:

Leder	Astrid Gryttingslien
Nestleder	Åse Beitdokken
Sekretær	Stina Borolien
Kasserer	Sigrid Bergum
Styremedlemmer	Ellen Steberg Else Kolobekken
Kontaktkvinner	Jorun Opsal Marianne Haverstadløkken

Når sanitetsforeningen nå runder hundre år, kan de se tilbake på det store frivillige arbeidet som er nedlagt med stolthet. Det har vært mye strev og slit, men arbeidet har vært preget av glede og entusiasme, takknemlighet, og ikke minst nestekjærlighet. Hele tiden under mottoet til sanitetsforeningene som i sin tid ble skapt av grunnleggeren Fredrikke Marie Qvam:

**"I de små ting frihet
I de store ting enighet,
I alle ting kjærlighet."**

Vi gratulerer så mye med jubileet, og ønsker Sør-Fron sanitetsforening alt godt for det videre arbeidet!

Våre flotte sanitetskvinner i 17. mai tog.

Vår nye menighetspedagog – Ann-Kristin Fauske Mathisen

Ann-Kristin het hun, og ble døpt i Skåbu kirke for snart 43 år siden. Senere ble det konfirmasjon, bryllup og igjen dåp da hennes egen datter kom til verden. Skåbu

kirke er en vakker kirke for merkedager i livet. En kirke som skaper tilhørighet, fra generasjon til generasjon. Slik kirker ofte gjør.

Det har aldri vært tvil om yrkesvalg for Ann-Kristin. 16-åringen skrev stil der hun slo fast at hun skulle arbeide med folk. Det har Ann-Kristin holdt fast ved. Hun reiste tidlig fra Tverrbygda hvor hun vokste opp. Endte etter hvert i Oslo hvor hun utdannet seg til sosionom, og arbeidet på sosialkontor og i barnevern. Deretter ble det jobb i kirken, med diakoni og trosopplæring. Det var lite som tilsa at Ann-Kristin skulle flytte fra Oslo hvor hun trivdes godt. Likevel ble det slik, etter nesten 20 år.

Nå har hun det bra på Tretten, hvor hun og familien har bodd i snart fem år. De siste årene har Ann-Kristin ledet rundt 90 frivillige i Kirkens SOS Hedmark og Oppland, og en lønnet stab på tre ansatte. Krisetjenesten har gitt henne stor innsikt i livets skyggesider. Mange forteller om ensomhet, sorg, tap og selvmordstanker. Unge helt ned i 10-årsalderen kontakter Kirkens SOS. Ann-Kristin vet hvor mye to lyttende ører og et varmt hjerte kan bety når vi har det vanskelig. Hvor viktig det

er å tåle å høre hvordan mennesker har det – sånn egentlig. De fleste av oss møter motgang og smerte i løpet av livet. Det å ha noen å dele det vanskelige med kan bety en stor forskjell! Dette er kunnskap Ann-Kristin vil ta med seg i sin nye jobb som trosopplærer. Kirken må romme hele livet!

Ann-Kristin vil ha en kirke som er for alle. Hun liker ikke merkelapper som fort kan begrense og ekskludere. Hun har møtt mange som har lyst til å være med i kirken, kanskje ta på seg en oppgave som frivillig, eller bare stikke innom på et arrangement, men så er de usikre på om de er «gode nok». De er kanskje ikke så ofte på gudstjeneste, er usikre på om det finnes en Gud, eller er redde for at de presses inn i et bestemt mønster hvis de kommer. Ann-Kristin ønsker at det skal være høyt under taket. At mennesker i alle aldre skal kjenne seg velkommen slik de er. Kirken er for alle!

4. juni starter Ann-Kristin i jobben som trosopplærer i Sør-Gudbrandsdal prosti, med arbeidssted på Ringebu og Sør-Fron. Trosopplæring handler om å gi mulighet til å utforske hva kristen tro innebærer, og å oppdage og undre seg sammen. Delaktighet er et viktig stikkord for Ann-Kristin. Hun gleder seg til å bli kjent med nye små og store mennesker, og ta fatt på oppgavene som venter. Og samarbeid på tvers av soknegrensene blir det nok. Det er mye å glede seg til!

Ann-Kristin Fauske Mathisen

Hundre år med sangglede!

La oss gjøre et tankeeksperiment: Vi går hundre år tilbake og ser for oss Kristian Gravmoen med fela si gå målbevisst over på isen over Laugen. Det er hardtrakka sledevei etter all ferdsel som kryssa Laugen frå Sundstugu til Vestsida. Det er et lite følge som skal møtes hos O.J.Rudi på Lidarheim. Noen damer har signalisert at de vil være med mannskoret og synge, og da måtte det stiftes et nytt kor.

Dagen er 25. februar 1914, og Sør-Fron Sangkor vart "født". De fleste i det nye koret var fra Liene, men det var også noen få som bodde "Bortafor", som de sa om østsida av Laugen den gang. Vi har ikke noe skriftlig fra stiftelsesmøtet, men på bildet av koret fra 1915, er nok de fleste av stifterne med. Det er sikkert flere nye sangere som har gitt seg med i det nye koret. Dirigent fra starten var den svært dyktige "sangpedagog" Kristian Gravmoen, og han ble korets dirigent helt fram til 1935.

Vi veit forholdsvis lite om hvor mye koret var med i kirkelig sammenheng de første åra. Juledagen var det fullsatt kirke før i tida, og sangkoret var alltid med. Koret stod oppe i pulpituret over den nördre inngangen. (Pulpitur i kirker er en spesiell plass for de som gjerne betalte ekstra til kirken for å ha fast plass, ofte med egen dør inn til plassene.) Det var ikke så godt å synge fra pulpitu-

ret på galleriet. Bare de fremste i koret så folket i kirken, mens tenorer og basser, som stod bak, ikke så noe annet enn ryggene foran seg. Følgelig liten eller ingen kontakt med de som hørte på. Det er sjelden koret står der oppe nå. Det er blitt mindre "stivt" i kirken, og sangerne står nede foran alteret, vendt mot hovedinngangen.

Sør-Fron kirke, ofte benevnt som Gudbrandsdals-omen, er kjent for si fine akustikk. Mange kjente kor og orkestre har berømmet "katedralen" i Sør-Fron for at det er så godt å opptre der. Vi, "amatører", i lille Sør-Fron sangkor får sjokk når vi øver der, for det blir liksom så puslete i det store og tomme kirkerommet. Men med fullsatt kirke blir det noe helt annet, og vi liker godt å synge der.

Hundreårsjubilanten har alltid hatt et godt forhold til prestene, sokneråd, organister, og alle som er tilsatt i kirken. Kirken er glad for å kunne ha oss med ved ymse tilstelninger, og vi er glade for å få anledning til å synge i kirka vår.

Sør-Fron Sangkor har hatt mange store muskalske opplevelser i Sør-Fron-kjerkja. Her er plass til å nevne bare noen av høgdepunkta:

Koret har framført ei stor kantate, med Kong Haakon som fremste tilhører, ved 900-års jubileet i 1921. Koret deltok under det store Griegjubileet i 1943. Dirigent og pådriver Are Stauri. Kirken

Sør-Fron Sangkor på øvelse foran alteret.

har vært arena for konsert sendt i NRK. Koret var i 1950 vertskap for det kjente norsk-amerikanske Bjørnsonkoret. Fra de senere tiår kan vi nevne sang sammen med Ytre Suløens jazzensemble og framføring av den kjente og mektige Maria Theresamesse av Joseph Haydn sammen med sangkoret Fossegrimen og et kammerorkester. Dirigenter var Arne Larsen (dirigent for koret i 35 år) og organist James Dickenson.

Koret var med og framførte kirkespillet "Lysmannen" av Geirr Lystrup, bearbejdet for Hedmark Teater (2003) Her var mye fin musikk, og noen av koristene fikk prøve seg som skuespillere også. Stor suksess!

I forbindelse med OL-94 sang koret "Tonebilder fra Oppland" ved organist Kjell Mørk Karlsen. Det ble også framført i Lillehammer kirke.

Koret har medvirket i julekonserter. Nå sist ved De tre tenorer og Hanne Krogh. Hun hadde med koret en gang tidligere, og da husker vi ei morsom episode fra lydprøven i kirken: Organist Dickinson

skulle akkompagnere på orgelet. Da vi skulle sette i gang igjen etter ei lita pause, så oppdaget Hanne at organisten ikke satt på plassen sin. "Hvor er det blitt av organisten", ropte hun. "Nei, du skjønner han er ansatt i bare seksti prosent stilling, så han er nok gått hematt", kom det tørt fra korets morromann, lvar. Hanne knakk sammen i latter, godt hjulpet av oss i koret. Ja, vi kan ha mye moro!

Da Knut Kvidaland var sokneprest i Sør-Fron, bad han menigheten og sangkoret med på kjente fjelltopper – naturens egen katedral – til såkalt "ekstrem-messe". Det var spesielt å stå blant kjertringris og fjellbjørk, under høy himmel, å synge salmer og sanger vi er glad i.

Slik kunne man fortsette å nevne opplevelser Sør-Fron sangkor har hatt i Sør-Fron kirke. Vi har trivdes godt der, og koret vil gjerne bruke kirken, og at kirken bruker koret i åra som kommer. En hjertelig takk for godt samarbeid så langt. Det fortsetter!

Vegard Bjerke.

Referat frå årsmøte i Sør-Fron sokn 06.04.2014 i Sør-Fron Kapell

Organist Sergey Shulga innleia møtet med å spela Toccata E-moll av Pachelbel og Sæterjentens søndag av Ole Bull.

Sokneprest Kristinn Olason las frå David salme 100 og heldt ei kort andakt.

Forsamlinga song: I den stille klare morgen, Ein fin liten blome i skogen eg ser, Deg være ære og til slutt No livnar det i lundar.

Soknerådsleier ynskte velkomen og leia møtet.

Årsrapporten for 2013 vart presentert av Kristian Haave, Synøve Barlund Fladby, Eldri Listad, Sergey Shulga og Karl Olsen. Berit Brenden Bredli presenterte årsrapporten frå Espedalen Fjellkyrkje. Årsrapporten vart einstemmig godkjent med ein kommentar: At Odny Ravlo Haugen, Haugens vevstue i Verdal har laga det nye festmessehagelet bør stå i årsrapporten.

Resyme av årsrekneskap for 2013 vart presentert av soknerådsleiar og godkjent med ein kommentar om ein liten summeringsfeil i offergaver.

Revidert rekneskap blir lagt ut til gjennomlesing på kyrkjekontoret.

Arild Larshaugen heldt eit interessant kåseri om livet sitt som kyrkjetenar i Sør-Fron Kyrkje. Arild fortalte på ein svært engasjerande måte om dei mange arbeidsoppgavene, om ulike sider ved yrket, og om sine opplevingar på godt og vondt gjennom 15 år.

Det vart servert kaffe, sjokoladekake og kringle.

Soknerådsleiar takka for fram møtet før organisten avrunda kvelden med Ved Rondane av Edvard Grieg.

36 personar møtte.

Referent Synnøve Bø Hansen

*...fra orgelkrakken...***Pilegrimskonsserter 2014.**

I løpet av sommeren 2014 vi skal fortsette med pilegrimskonsert-tradisjonen, det vil si at vi skal ha flere gode konsserter i den perioden vi har "åpen kirke". Vi prøver å bruke lokale krefter samt noen som kommer langveisfra for å dele sin musikk med oss. Alle konsertene er gratis og starter onsdager kl.12.00. Åpningskonserten blir spilt av James Dickenson den 25.juni. Det har blitt en fin tradisjon at James åpner pilegrimskonsertserien hvert år. Sommerkonsertene gir en fin mulighet til å koble ut hverdagen for en liten stund.

Velkommen!

Organistens "vårsalme":

*"No livnar det i lundar, no lauvast det i li,
Den heile skapning stundar
no fram til summars tid."*

Kantorstudiet:

I midten av mai var det avsluttende eksamen i orgel hovedinstrument. Spilt ble Bach Concerto a moll, BWV 593 etter Vivaldi, og César Franck, Choral i b moll (Trois Chorals, FWV 39). Sistnevnte ble også brukt som postludium i gudstjenesten 17. mai. I midten av juni avholdes siste eksamen i studiet. Det handler fortsatt om orgelspill, nå salmer og liturgisk spill.

Liturgisk spill:

Emnet er lagt opp slik at studenten kan skaffe seg en solid kunnskap om instrumentet og dets repertoar. To viktige forutsetninger for å kunne uttrykke seg gjennom musikk er teknisk beherskelse av instrumentet og innsikt i interpretasjon av ulike former for musikk. Utvikling av spilleteknikk og arbeid med tolking av musikk til gudstjenestebruk står derfor sentralt i arbeidet med hovedinstrument.

Mål:

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten tilegne seg de praktiske ferdigheter og kunnskaper som er nødvendige for gudstjenestespillet, forståelse for menighetssangens egenart og hvordan den kan fremmes gjennom et levende og engasjert orgelspill.

Primo Vere 2014

Korkonsertserien "Primo Vere" (latin. "tidlig på våren"), er et tegn på at det er vår i Gudbrandsdalen. Med sang og glede kommer vi oss videre til sommer og sol.

"Primo Vere" ble en suksess også i 2014. Alle gode ting er tre, så serien ble arrangert for tredje gang i 2014. Gledelig å merke at det er flere som har blitt vant med å gå på disse konsertene, og viser sin interesse og takknemlighet for det som fremføres. Det er ikke så ofte man blir glad når man finner ut at det er for få program i forhold til deltakere som overværer konserten, men denne gangen her fikk vi en positiv overraskelse flere ganger. I år var det 7 kor som hadde sine konsserter i Sør-Fron kirke. Rundt 400 mennesker tok veien til kirken for å synge og høre. Dette er et tiltak for å fremheve de lokale korene vi har i Gudbrandsdalen, samt gi de en mulighet å komme sammen og inspirere hverandre med korsang - og gi mye glede til publikum!

Innhold:

Hovedvekten legges på innstudering av liturgiske ledd, gjennomføring av Den Norske Kirkes og andre kirkesamfunns forskjellige gudstjenesteformer og en utvikling av ferdigheter i å akkompagnere liturgisk sang og gudstjenestelig kor- og instrumentalmusikk.

Arbeidskrav:

- 1) Gjennomført og godkjent deltakelse i Kirkemusikkforum
 - 2) Studenten skal i løpet av studiet gjennomføre en rekke gudstjenester av forskjelli
- Alle arbeidskrav i emnet må være godkjent for at studenten skal få avsluttende vurdering.

Studenten vurderes i forhold til emnets mål. Avsluttende vurdering uttrykkes ved gradert karakter og fastsettes på grunnlag av en eksamen. Vurderingen gjøres av minst to interne sensorer.

Eksamen:

Gjennomføring av en hel gudstjeneste. Salmeseddel utleveres en måned før eksamen. Koralspillet skal varieres bl.a. med fremhevet melodi og led-sagesatser

Kyrkjebladet gratulerer med vel overstått, og lykke til med siste eksamen!

Flommen ved Listad middelalderkirkested

I fjor vår, nærmere bestemt torsdag 23. mai, fikk Riksantikvaren en dramatisk telefon fra Oppland fylkeskommune. Listad middelalderkirkested i Sør-Fron var blitt rammet av et jordras som følge av flommen i Gudbrandsdalen. Skjelettmateriale var spredd over et stort område.

Listad kirkested har sin opprinnelse i middelalderen og ble først flyttet til Sør-Fron prestegård i 1787, hvor Sør-Fron kirke ble oppført. Riksantikvaren har et særskilt ansvar for middelalderse kirkesteder, og vi besluttet raskt å gjennomføre en befaringsallerede dagen etter, dersom det var mulig å komme frem til stedet. Flommen hadde forårsaket store ødeleggelser og mange veier var stengt.

Situasjonen på stedet viste med hvilken kraft vannet hadde tatt med seg store mengder jord og menneskebein. Et bekkeløp hadde endret retning og gravd ut en omlag 3 meter bred grøft gjennom kirkegården, i en strekning på 50 meter langs veien. Store mengder menneskebein og kranier var spredd over et stort område, over 300 m fra opprinnelsesstedet. Oppland fylkeskommune hadde, i samarbeid med lokalbefolkningen, raskt startet opp med å sikre grøftene og samle inn store mengder skjelettmateriale fra både veien og jordene vest for kirkestedet.

Sikringsarbeid og undersøkelser

Det ble tidlig klart at det var behov for både å sikre at grøftene ikke skulle rase ut ytterligere og for å stabilisere veien. Den var delvis undergravd flere steder og vi kunne se tydelige spor etter graver under veien. Etter flommen var infrastrukturen i området dårlig, så var viktig å få utbedret veien raskt. Derfor ble det avklart at grøfteveggene under veien bare skulle fotodokumenteres.

For resten av området besluttet Riksantikvaren at Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU), i samarbeid med Oppland fylkeskommune, skulle gjennomføre en sikringsundersøkelse så raskt som mulig. Allerede uken etter raset ble undersøkelsen igangsatt. Dette innebar blant annet at deler av skjelettmaterialet ble nærmere undersøkt, man tegnet og målte inn utvalgte deler av grøfteveggene og at det ble utført en grovtelling av antall graver som hadde gått med i flommen.

Viktig kildemateriale

Basert på funnmateriale fra denne undersøkelsen, og tidligere innsamlet materiale, har NIKU forelø-

pig konkludert på følgende måte: «Beregninger av individantall blant de store mengdene med innsamlet, omrotet beinmateriale viste at det må dreie seg om et absolutt minimum av åttifem individer, trolig flere enn hundre. Det er både menn og kvinner, men veldig få barn i materialet.

Blant de innsamlede kranierne er det i hovedsak voksne mannlige individer representert. Det er funnet skjelettforandringer som kan skyldes betennelser, svulster og karies i materialet. I tillegg er det registrert en hel del våpenskader, særlig skader etter stikk- og slagvåpen, som for eksempel stridshammer og hellebard, men også flere kulehull. Våpentypene var en del av bøndernes utrustning fra 1600-tallet og utover «(fra notat utarbeidet av Katharina Lorvik oktober 2013).

Ødeleggelsene på Listad og arbeidet i etterkant har gitt oss ny og viktig kunnskap om behov for gode rutiner, økonomiske ressurser og rask tilgang til faglig kompetanse i forbindelse med naturkatastrofer der arkeologiske kulturminner er berørt.

Samarbeidet mellom lokalbefolkningen og kulturminneforvaltningen fungerte meget bra. Rask tilstedeværelse var avgjørende for at vi, på tross av skadene, fikk sikret et viktig kildemateriale og kirkestedet.

Arkeologer fra Oppland fylkeskommune går mann-gard for å samle inn menneskebein og kranier.

*Tekst og foto: Live Johannessen, Riksantikvaren
Kilde: Riksantikvarens Magasin · Allr Tidens - 2013*

DET SKJER!

**Presentasjon av ny
menighetspedagog, Ann-Kristin
Fauske Mathisen**

i Sør-Fron kyrkje, 1. pinsedag.
Kaffe på kyrkjebakken etter gudstenesta.

Setermesse
på Nigard Toftesetra,
søndag 29. juni kl. 11.00

Gudsteneste på Harpefoss hotell,
søndag 31. august kl. 11.00

LEIRER PÅ LIVOLL UNGDOMSSENTER

Til fjells - leir for voksne, 19. – 22. juni
Sommerleir – for deg fra 4 år - 4.klasse, 23. – 25. juni
Liv og Lek - leir – for deg fra 5.klasse – 10. klasse, 11. – 14. august
Kvinnehelg – for kvinner i alle aldre, 29. – 31. august
Livolldagen, søndag 22. juni kl. 12.00

Informasjon og påmelding: www.nlm.no/leir
eller Synøve, tlf. 977 24 449

Kirketeigen 50 år!
29.-31. august blir det 50 årsjubileum på Kirketeigen.

Herved inviteres alle til en spennende helg med møter, jubileumssamling, konsert, gudstjeneste og ikke minst sosialt samvær og mimring. Rune Enstad kommer, og i den forbindelse inviteres alle som var med i Kretsungdomskoret i perioden 1980 - 86.

Det legges opp til parallell arrangement med korøvelse, møtesamlinger og aktiviteter fredag kveld og lørdag. Lørdag kl. 17.00 er det jubileumssamling. Kl 20.00 blir det konsert med «gamle» Music Mission, Rondane gospelkor og Kretsungdomskoret. Søndag kl 11.00 blir det gudstjeneste i Kvam kirke ved Kjartan Ruset og Vidar Hoel, sang av Kretsungdomskoret.

Mer informasjon /program legges ut på Normisjon,region opplands hjemmesider. Det vil bli annonsert i GD. Det er oppretta Facebookgruppe for kretsungdomskoret, under navnet Kretskoret.

Vi håper at de som leser dette kan være med å gi videre beskjed til alle som kan være interessert i å komme. **HJERTELIG VELKOMMEN !**

Jubileumskomiteen.

Slekters gang

DØPTE:

30.03.14	Leona Borolien	f. 12.11.13
13.04.14	Jonas Holmen	f. 15.01.14
13.04.14.	Amanda Hvattum	f. 23.12.13
13.04.14	Amelia Hvattum	f. 23.12.13
27.04.14	Emil Haave Haug	f. 05.02.14
27.04.14	Anton Haug Watterud	f. 06.12.13
27.04.14	Mikkel Haug Watterud	f. 06.12.13

GRAVFERD:

11.03.14	Anna Marie Pettersen	f. 1919
21.03.14	Helga Falkenhaus	f. 1922
21.03.14	Jostein Melgård	f. 1939
25.03.14	Maren Lunde	f. 1918
08.04.14	Knut Fossehagen	f. 1928
25.04.14	Oddrun Iversen	f. 1929
09.05.14	Reidar Fauske	f. 1923
09.05.14	Synnøve Tofte	f. 1924

Markering av grunnlovsjubileet

9. november vil soknerådet, i samarbeid med kommunen, markere grunnlovsjubileet med et arrangement i kirken. Det er lagt opp til et stort og variert program, med deltagelse av blant andre Det Vaagske kompani, Sindre Dillan som er slåttetromme spiller, Arild Teigen, elever fra ungdomsskolen, Øystein Rudi, Camilla Granlien og Tom Willy Rustad. Selvfølgelig deltar også Sør-Fron sangkor som er 100 års-jubilant i år, og vår egen organist Sergey Shulga. Stortingspresidenten, Olemic Thommesen, har sagt ja til å delta – det er vi spesielt glade for, og vi håper også på deltagelse fra biskop Solveig Fiske.

Etter at arrangementet i kirken er avsluttet, inviteres alle over i kapellet. Der vil Bygdekvinnelaget stå for en enkel servering, inspirert av oppskrifter fra tiden rundt grunnlovens tilblivelse. Torveig Dahl, direktør for Gudbrandsdalsmusea, kåserer om mattradisjoner på 1800-tallet.

Vi håper alle vil legge veien til Sør-Fron kirke søndag 9. november kl. 19.00!

Velkommen!

TIL TJENESTE

Kirkekontoret:

Kirkekontoret i Sør-Fron
Kommunevegen 1, 2647 Sør-Fron.
Telefon: 61 29 92 30. Fax: 61 29 92 31.
E-post: kirkekontoret@sor-fron.kommune.no

Kontortider:

Tirsdag, onsdag torsdag og fredag kl. 10.00–14.00.

Sogneprest:

Kristinn Ólason.
Bergevegen 23, 2647 Sør-Fron. Tlf. arbeid: 61 29 92 32.
Privat: 61 29 64 66. Mobil: 90 87 49 19
E-post: kristinn.olason@sor-fron.kommune.no

Organist:

Sergey Shulga
Tlf. arbeid : 61 29 92 33. Mobil: 97 53 71 95
E-post: sergey.shulga@sor-fron.kommune.no

Klokker:

Synøve Barlund Fladby
Tlf. arbeid: 61 29 92 35. Mobil: 97 72 44 49
E-post: synove.barlund.fladby@sor-fron.kommune.no

Menighetspedagog:

Ann-Kristin Fauske Mathisen.
Tlf. arbeid: 61 29 92 34. Mobil: 97 54 84 86

Kirketjenere:

Sør-Fron kirke: Arild Larshaugen
Tlf. kirka: 61 29 71 31. Mobil: 91 79 92 20.
Espedalen Fjellkirke: Arnt Ove Voldbakken
Mobil: 97 95 05 42.
E-post: arnt@dalseter.no

Sør-Fron sokneråd:

Leder: Kristian Haave

Tlf. 90 64 79 15
E-post: kri-haa@online.no

Nestleder: Synnøve Bø Hansen

Tlf. 95 70 38 55

E-post: synnove.b.hansen@online.no

Helen Svelle, Edda Borgen, Karl Olsen, Tine Elisabeth Slang, Ivar Hovden og Berit Brenden Bredli.

Vararepr.: Aud Elinor Moheim, John Arne Fossehagen, Inger Elisabeth Pedersen, Jens Ove Isumhaugen og Nils Martin Voldberg

SØR-FRON KYRKJEBLAD

Sør-Fron Kyrkjeblad kommer ut med 4 nummer pr. år.
Det deles ut til alle husstandene i kommunen.
Minste kontingent er kr. 150,-.

I redaksjonen: Karl Olsen, Gudveig Rønn og Sognepresten.
Bankgirokonto: 2095.21.81263

Grafisk produksjon og ekspedisjon:

Dale-Gudbrands Trykkeri as, 2635 Tretten.
Tlf. 61 27 73 50 - Fax: 61 27 73 51
www.dg-trykk.no

Besøk vår hjemmeside:
www.kirken.sor-fron.no

Stoff til kyrkjebladet sendes redaksjonen
eller ring telefon 61 29 92 30.
Stoff kan også sendes på mail:
prestekontoret@sor-fron.kommune.no

Velkommen til kirke

Pinsedag – 8.juni

Lit.farge: Rød

Sør-Fron kirke kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste

15.juni - Treenighetssøndag

Lit.farge: Hvit

Espedalen Fjellkirke kl. 11.00: Gudstjeneste

22.juni – 2. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke - kl. 11.00: Gudstjeneste

29.juni – 3. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Nigard Toftesetra kl. 11.00: Setermesse

6.juli – 4. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke kl. 11.00: Gudstjeneste

13.juli – 5. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke kl.11.00: Gudstjeneste

20.juli – Aposteldagen/ 6. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Espedalen Fjellkirke kl. 19.00: Gudstjeneste

27.juli – 7. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke kl. 18.00: Olsokmesse/ konsert

3.august – 8. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Espedalen Fjellkirke kl. 11.00: Gudstjeneste

10.august – 9.s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke kl. 11.00: Gudstjeneste

17.august – 10.s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Espedalen Fjellkirke kl.11.00: Gudstjeneste

24.august – 11.s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke kl. 11.00: Gudstjeneste. Markering av 100 års-jubileum for Sør-Fron sanitetsforening.

31.august – 12 s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Harpefoss hotell kl. 11.00 Gudstjeneste

7.september – 13. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke kl. 11.00: Gudstjeneste. 50 års konfirmanter.

14.september – 14. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke kl. 11.00: Gudstjeneste. Presentasjon av nye konfirmanter.

21.september – 15. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Sør-Fron kirke kl. 11.00: Høsttakkefest. Kirkekaffe.

28.september – 16. s. i treenighetstiden

Lit.farge: Grønn

Espedalen Fjellkirke kl.11.00: Høsttakkefest

Ved forandring, se annonse i GD.

KIRKESKYSS

Hvis du ønsker skyss til gudstjeneste eller høgstdagsbønn, kan du ringe til:

Gunnar Molvik 61 29 81 56 - 48 21 71 27

Du kan også ringe kirkekontoret i åpningstida på telefon 61 29 92 30,
eller Synøve 97 72 44 49.

Kirkeskyssen koster kr. 50,- tur / retur.

Diakoniutvalget

PYNTING OG STELL AV GRAVSTEDER

ARNE SLÅEN fra Harpefoss

tar på seg planting og stell av graver på Sør-Fron kirkegård.

Han har adresse: Skrangelliveien, 2647 Sør-Fron.

Tlf. 61 29 81 70 / 99 29 81 70